

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

D^r. PAULOVICS ISTVAN

Az expediciót s hirdetőket illető reklamációk a lapkezeli

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők.
hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Ami egyesít.

Az a nagyszerű egyetértés, melyben az egész magyar nemzet összeforrt, ellenégeinket csak meglepte, de meg is döbbenette. Halomba döntötte számításait s most már észreveszik, hogy a szoros egységben rejlik a mi legfőbb erőnk, ez biztosítja számunkra a végső diadalt.

Ebben a minden elismerésre méltó magatartásban kiváló része van az ellenzéknek is, amelynek nagy többsége a háború kezdete óta gondosan kerül minden olyan kérdést, mely széthúzásra vezethetne s azt keresi csupán, ami egyesít bennünket. Egyetlen kivétel ebben a tekintetben a választójog kérdése, melyet az ellenzék, azzal az indítványával, hogy a szavazati jogot minden húsz éven felüli állampolgárnak, aki a háborúban résztvevett, meg kell adni, épen nem szerencsésen hozott most szóba. Az indítványt, a miniszterelnök meggyőző fejtegetése után, az országgyűlés tudvalevően nem fogadta el, az ellenzék

azonban még mindig napirenden tartja ezt a kérdést, mint a kormány iránt való bizalmatlanságának a forrását.

Ámde először is nem áll, hogy az ellenzék bizalmatlan a kormány iránt. Sőt annyira nem bizalmatlan, hogy hozzájárult a mandátumok meghosszabbításához, vagyis ahhoz, hogy a mandátumok lejártá után is a mai többség, a mai kormány vezesse a közügyeket. Ebben pedig teljes bizalom nyilvánul meg.

Másodszor, amint azt Tisza hétfői beszédében bőven kifejtette, a választójog kérdése a mostani körülmények között a legkevésbé sem időszerű. Most teljesen igénybe veszik az országgyűlés rendkívüli munkásságát a háborúval kapcsolatos ügyek s mivel csakis ezek veszik igénybe, nem lehet ötletzerűen, különleges programponatok érvényesítésével kísérletezni.

Harmadszor: kár lenne azt a látszatot kelteni, mintha azoknak, akik a haretéren kiüdenek, okuk volna az őket megillető szavazati jog mértékével elégedetlenkedni.

Hiszzen az altiszteket, a meglévő törvény szerint is, megilleti a választójog, azonkívül pedig Tisza ismétlen kijelentette, hogy hajlandó ezt a jogot kiterjeszteni mindazokra, akik a csatamezőn kitüntetik magukat

Negyedszer: hőseink megjutalmazásának, az irantuk érzett elismerés és hála lerovásának nem a szavazati jog kiterjesztése a leghelyesebb módja. Más eszköz kell keresni ennek a célnak az elérésére s az igazán megfelelő eszköz a miniszterelnök is, az egész magyar nemzet is őszinte buzgalommal keresi. Ez már olyan ügy, amely alkalmas arra, hogy politikusainkat egyesítse, egy táborban tartsa, mert időszerű, fontos és egyetemes.

Tisza hétfői, nemesen higgadt beszédében óvatosan kerülte a választójogra vonatkozó polémiát, ellenben igen behatóan foglalkozott a rokkantokról való gondoskodás kérdésével. A rokkantakat orvosi utókezelésben kívánja részesíteni a kormány s azután kiképzést és megfelelő patronászszerű munkát akar nyújtani nekik. Ez az ügy s a többi is, amelyekre a kormány javas-

Várni.

Várni, ha nem jön haza este...
Nyílt ablaknál fáva, lesve.
Bezárt ajtója kilincsét próbálni,
Láztól reszketve kapuba kiállni.
Lekünkkel veszte járni-kelni.
Kereszt előtt letérdepelni.
Imára kulcsol újakra harapni,
Arcunk selymét sós könnnyel felmaratni.
Kínlódeca megreszkelni érte:
Most merre jár? Most, jaj, mi érte?
Fákadni fojlott, keserű sírásra,
Dermedni tüdő, tempu megadása.
Komor sejtéssel harcra kelni,
Az ő nőjüit énekelni
És tört csuklással, gyáván, elakadni...
Léptek zajára ablakhoz szaladni.
Szászor kinézni a sötétbe,
Csüggedten százszor visszatérve.
Felszállni a hűnyő tüz parázsát,
Ijedten látni arcunk tükrömésdát:
Kisírt szemet, kuszált haját
És kintül merer ajakad...
Vádtól, gyamótló lassan áthelvülni —
A hiúsághoz jutva menekülni
S a tükör előtt csudát tenni:
Okosnak, szépnak, jónak lenni...

Begyűjtani a régi samovárba,
Virágot tüzni valahány pohárba.
Lámpára sárga ernyőt dobni,
Élesen, hűvön mosolyogni.
Csatlós, parányi cipellőt viselni,
Ruhánk szegélyét csabítón emelni,
Butácska, drága szavakat susogni,
Szégyenkező szemét puhán befogni,
Szájunk szelén csókkal kínálni —
Ó így kell várni, így kell várni...

NH.

A bosszú.

— Jó estét, kedves barátom!
— Oh, kedvesem, köszönöm, hogy ilyen hamarosan eljött. Nem tudtam segíteni magamon, azért hívtam önt, azért közöltem önnel a szomorúságot olyan kurtán. Mária, egyedül maradtam. Nincs többé fiam.
— Még mindig nem tud róla semmit?
— Csak egy sürgöny jött. Ez éppen a legborzasztóbb: semmi egyebet nem tudni, mint hogy meghalt. Semmi egyebet! Hogy szenvedett-e? Hol fekszik? Ki volt mellette utolsó percében? Semmit, semmit. Még egy sorom sincs.
— Aki elmegy a haretérre, tulajdonképpen nem is szabad visszavárnunk. Mindig el kell küszölnünk a legrosszalabra. Szegény, jó barátom,

nincs még egy apa, aki olyan, mint ön volt. Fricinek igazán aranyos ifjúsága volt.

— Ma teszem te a gyászt, amelyet feleségemért öltöttem. Most újra felvettem. Milyen jó, hogy őt, szegényt, a sors megkímélte ettől a csapástól. Mert ha asszonyaink még oly erősek és hősek is, a szívük mégis vérzik. Ő, szegény, idejekorán halt meg. De én most aztán egészen egyedül maradtam... Bocsásson meg, Mária, hogy győne vagyok és éllagytam. Engedje meg ezt nekem. Hisz soká úgysem szabad lennem. Az élet tovább folyik és szilárd nyugalmat vár tőlem. Csak ma, ezen az estén. Fricikém... édes fiam!...

Tizennyolcvéves volt és már halott...
— Van egy vigaszom az ön számára...
Én megkísérlem csillapítani fájdalmait...
— Mivel?
— Egy másik fájdalommal.
— Mária!
— Nem közelebbről többé semmi a hallgatásra.
— Nem értem.
— Arnold, én is kaptam egy sürgönyt!
— Mária, az Isten szerelmére! A férje?

Egészen eléjelejttem megkérdezni, egészséges a férje?

— Nem.
— Megsebesült?
— Nem.
— Mária!
— Igen. Ő már jól van.

lati vonatkoznak, mind szoros összefüggésben állanak a háborúval, az ország legfőbb érdekeivel; alkalmasak tehát arra, hogy a hazafiakat egységesen abban a törekvésben, hogy minél alaposabban, minél szerencsésebben intézzék el őket. Ezeknek a megvitatásában vegyen minél tevékenyebb részt az ellenzék, az ellentétek felidézésére alkalmas pártkérdések tárgyalását pedig hagyja békésebb időkre.

Ezt kívánja a nemzeti egység érdeke.

Ausztria-Magyarország, Németország és Oroszország,

Egy évtizede sincs még, hogy Németország és Ausztria-Magyarország mértékadó körében nemcsak kívánatosnak, hanem lehetségesnek is tartottak egy olyan szent szövetség-formáját, de modernbb közlekedés Oroszországhoz. Az efféle illőzők nemcsak azért keletkezhettek, mert nem mérlegelték eléggé az orosz ellenségesség indulatokat, hanem azért is, mert túlságosan is arra törekedtek, hogy, a jobb jövő reményében, fátályt vessenek a multra.

Alig került bele Oroszország az európai államrendszerbe, az osztrák-porosz ellentét miatt egyszerre naggyá, hatalmasná lett. Művészi módon sikerült az orosz diplomáciának 1740. óta száz éven át, a krími háborúig, hol az egyik, hol a másik háborúskodó állam révén, lengyel, vagy keleti vagy másféle érdekét győzelemre juttatni s nyugat felé országa határait kiterjeszteni. Németország és Ausztria-Magyarország nem egyszer szolgált orosz érdeket, hol egymás iránt táplált gyűlölködésével, hol a pillanatnyi sikerért. Csak a krími háború után hagyta abba Oroszország ezt a réz néve olyan fontos és kedvező módszert. Az volt az oka, hogy Ausztria-Magyarország, létérdekei kockázatátása nélkül, nem szolgálhatott, de nem is akart eszközül szolgálni Törökország feldarabolásában s romjain az orosz uralom megalapításában. Nem kell azonban hinni, hogy Oroszország ez előtt a konfliktus előtti lojalisan

bánt a Monarchiával. Az 1804-ben támadt szerb fölkelést az orosz diplomácia azért támogatta, hogy a Monarchia déli határain hűbérállamot teremtsen. Így alkalma nyílt arra, hogy ebben az államban, a délszláv népek közt, szükség esetén fölkelést támaszthasson s a Monarchia ellenállásra való képességét gyöngíthesse. I. Sándor czr azt a tervet, melyet 1808. november havában Rodofinik orosz ügynök hangzatosított, helyeselte s azon volt, hogy Napoleon rábírtja, hogy Szerbiát, hűbértartományul, neki engedje át.

Miklós czr azt az emlékiratot, melyet Pogodin tanár nyújtott át neki 1840-ben, örömmel fogadta és szerzőjét fejedelmi módon megajándékozta. Ez az emlékirat a Monarchia közeli összeomlását jövendölte s ismerte a módokat, hogyan lehetne Oroszországnak a Monarchia feloszlását, szláv intelligenciájának a pénzélesével, megalapozni s előkészíteni. Hivatalos jóváhagyást és támogatást nyert ezzel az Océántól az Adriáig terjedő nagyszláv állam eszméje.

A Monarchia belsejében ekkor kezdődött az aknamunka. De nemcsak alattamban, hanem egészen nyíltan is. Jakovlevics Nikolaj Danilevszkij kezdte hirdetni s nagyon sajnálatos, hogy Oroszország öntudatos, gondolkodó része, majdnem kivétel nélkül, elsajátította tanításait. A Monarchia és Törökország romjain létrejövő nagyszláv szövetség volt Danilevszkij álma.

Porosz-Németországnak a Monarchia német alpesi országait szánta; egy évvel később azonban, 1870. december havában, a németek francia győzelmeinek a hatása alatt, Danilevszkij visszavonta ezt a tervét s Porosz-Németországot Oroszország legveszedelmesebb új ellenségének tartotta. Az 1870/71. év fordulópont a német-orosz viszonyban. Katkov és társai már a német-francia háború alatt megkezdtek sajtóhadjáratakat Németország ellen s a büszke Gorcsakov kancellár azonnal hozzászúlt ehhez a befolyásos hangulathoz. Nemsokára III. Sándor czrt is magával ragadta a pánszláv áram s csak Bismarcknak Németország semlegessége vonatkozó elutasító nyilatkozata akadályozta meg, hogy 1877. tavaszán nem Bécsen és Konstantinápolyon át próbálták utat találni.

A berlini kongresszus még jobban növelte a Németország és a Monarchia ellen irányuló ellenségesség hangulatát. Orgiákat rendezett ez a hangu-

lat s utolsó okozatos előzménye volt a német-osztrák-magyar szövetségnek. S ha III. Sándor idejében nem következett is be az összeütközés, Mária Feodorovna czárné mégis mindent elkövetett, hogy a hangulatot tovább szítsa. A kelet-ázsiai célok eredményezték az 1897-iki megegyezést.

Csak a mandzsuiai vereség hozta napfényre a valóságát. Izraelusi külügyminiszteréje alatt kezdődnek a mostani háborúra vonatkozó előkészületek, hálálul Németországnak és Ausztria-Magyarországnak azért a segítő eljárásáért, amelyet az orosz-japán háborúban s a forradalomban Oroszországgal szemben tanúsított. A krízis egyre nőtt, de a Németország részéről tanúsított szövetségi hűséggel szemben mégsem mertek a Monarchia szétdarabolását megkezdni. Ekkor Brjancaninov, volt orosz diplomata s a háború egyik felidézője, Greynél való látogatása után, londoni levél útján folyóiratban jelezte, hogy Anglia kész Oroszország oldalán harcolni. Oroszországnak tehát szabad keze volt; az orosz háborús párt élt is az alkalommal s fölédzte a világháborút.

Még nincs vége annak a heroikus harcoknak, amelyet Németország s a Monarchia, Anglia két-színűsége s Oroszország hódító vágyai miatt, létfenntartása végett végigharcolt, de már most is állíthatjuk, hogy Németország és Ausztria-Magyarország, hős katonáinak páratlan harciasságával és hadvezérlésének a szenialitásával, Oroszország milliói hadseregét meg fogja venni s nincs távol az idő, amikor e háborúban orosz és angol fölédzői is elveszik méltó jutalmukat.

HIREK.

A kozákok.

A kozákok nagy hírüket a napoleoni hádjáratoknak köszönhetik. Mikor Napoleon oroszországi hádjáratából visszavonulni volt kénytelen, fáradt, kimerült, kiéhezett hadseregét kockázatokat nyugtalanították. Ez a feladat teljesen megfelelt ezeknek a pusztai lovasoknak, akik majd itt, majd ott jelentek meg és oldaltámadásokkal gyengítették a francia sereget. Szerpeltek még a kozákok az 1877/78. évi török-orosz háborúban is, amikor, Gurko és Skobelev vezérlete alatt, sorkatonasággal

Meghalt. Ugyanaznap esett el, mint az ön fia. Ugyanabban az ezredben. Tudja, Arnold, hogy a maga fia nagyon szerette a férjemet? Azért akart az ő ezredében szolgálni, hogy megvédelmezhesse. És épp így szerette Sándor is.

— Igen. Én sokszor féltékeny voltam rá! Megvalom. — Most halott mind a kettő!

— Mind a kettő!

— Mária, ön megrémít! Lázás? Olyan piros az arca! És olyan nyugodt, szinte merev. Miért nem sir?

— Kit sirassak? Én nem vesztettem el a fiamat és nincs gyermekem, akit elveszthetnék. Én nem vagyok anya.

— De feleség.

— Már húsz év óta nem. Egy évig annak tartottam magamat.

— Mit jelent ez?

— Sándor most szeretett, mindig más szeretett. De az szegény volt, mint ő. És nekem pénzem volt kaucióra. Így aztán engem volt el, miután a másik is gazdag emberhez ment férjhez. A másíknak így kellett tennie, nem lehet őt elítélni. A viszonyok olykor erősebbek lehetnek a szerelemnél is Nekem minderről sejtelmem sem volt. Azt hittem, férjemet szeret. Csak egy év múlva fedeztem fel, hogy megcsaltam. A boldogtalanságom kettős volt. Mert ebben az esztendőben tanultam meg szeretni a férjemet. Mert csak dacból, csak bosszúból mentem hozzá. Mert más szerettem ...

— Én ...

— Hallgasson, Arnold. Beszélnem kell. Mert szeretni különben a keblemet. Igen, maga volt az. Szerettem magát ájtatosan, imáddal. És maga a másikat választotta, aki magát az első csókkal megcsalta. Mert a maga felesége volt az a másik, aki a férjemet szerette. Igen. És bennünket megcsalt. Mind a kettőnket.

— Mária, hallgasson! Ön halottakat gyilkol!

— Nem, téged, élőt, akarlak meggyilkolni. Láss és hallj ... Hagy kiáltani! Ezt nem süttogatom el. Húsz évig hallgattam!

— Miért? Miért?

— Nem érted? Mert szerettem őt, a férjemet! Soha úgy nem szerettem meg téged! Soha! Láttam, hogy boldog volt. Megvallotta nekem. Elmondott mindent. És én megbocsátótam. Mert szerettem. A világ minden boldogságát neki adtam volna, még azt az asszonyt is! És hogy az a tied volt, az oly édes volt számomra. Hálát adtam neked, hogy így megbüntettél téged, aki megvetted szerelmemet. És azért vagyok ma itt, hogy ezt elmondjam. Őt, a férjemet, már nem éri utál a bosszúd. A halottat nem éred már el. És az én bosszúm is már csak téged ér egyedül. Oh, milyen édes ez a seb! ... Ugy-e, nem tudsz szólni? Megnémetültél, le vagyva! De ne hídd, hogy ez minden. Még nem vagyok készen. Amit eddig letörtem, a becsületet, a büszkeséged volt, most a szivedet fogom eltáplálni.

— Sejttem, Mária! Milyen nevet viselsz te, Sátán, te Démon! A Madonna nevé, pedig ördög vagy! Engedd, hogy legyek! Barátok lettünk, barátok voltunk még!

— Frázis és álarc volt részemről a barátság! A feleségednek barátja voltam, mert hallgattam és nem árttam el. És sejtetni sem engedtem, hogy én mindent tudok. Hogy ő Sándort szereti s hogy Frici a Sándor fia volt.

— Az én fiam!

— Nem.

— Sándor az ön férje ...

— Legfeljebb a bátyám. Részemre sem kell. Nem volt számomra egyéb cél hátra, mint megforgatni a fiam a kist a szívében.

— A kiam ...

— Igen a fia. Anyja halála után Sándor előtt is fölédte a titkot, azért szerette őt!

— És én ... és engem ...

— Megvetted. És csak mert sajnálták önt, játszották végig tovább is a komédiát. Azért maradt magánál, mert itt nagy örökség várt rá.

— Hallgass, asszony! Hazugság! Hiszen még ha az egész igaz lenne is, te jellemeket hamisítasz meg! Hát nem vagyok eléggé összerúvva?

— Azt hiszem, igen. És most megyek!

És a nő kacagva tépte fel az ajtót és hangosan kacagva, tébolyodva rohant végig az utcán.

szemben is megállták a helyüket. Ezzel szemben azonban az orosz—japán háborúban teljesen értéktelenekek bizonyultak, különösen azért, mert az akkori vezérek nem tudták, mit csinálnak a lovacsapatokkal. Ettől kezdve az orosz hadvezetőség arra törekedett, hogy a kozákokat, nemzeti érzékenységük megsértése nélkül, egyszerűbben és jobban kiképezze. Különösen pedig arra, hogy megfelelő intelligenciájú tiszteket képezzen ki számukra. Hogy azonban ez ilyen rövid idő alatt sikerült-e, kérdéses. Nyit csatában valószínűleg még ma sem nagyon értékes a kozák, de előrsi csatározásokban és kisebb összecsapásoknál meglehetősen használható anyag. Számuk mintegy 200—250,000, ami meglehetősen megerősítése az orosz hadseregnek. Vannak különben gyalogos kozákok, Kubanból és állítólag ezek a legvétezebbek közöttük. Fegyverük a rövid puskán kívül egy hosszú dárdá, amely ellen azonban a mi huszáraink már kitűnően tudnak védekezni. Sarkantyú nélkül lovagolnak és paripájukat egy rövid, vastag bottal, a nagaiával űzik. A nagaiákat egyébként is kitűnően tudják használni és a forradalmi mozgalmakban meglehetősen gyakran használják is.

Egy kozák szotnya különben nem valami felemelő látvány, mert a kozákok maguk kötelesek magukat felszerelni. Ezért a birodalom határvidékén nagy földterületeket kapnak ingyen, amelyekre kötelesek megvédeni esetleges támadás ellen. Mióta azonban nem élnék állandó harcban a szomszédos rablóakkal, hanem csendes letelepülők lettek, azóta sokat veszítettek hazafias szellemükből.

Többféle kozák van. A legtöbb közülük donikozák (116 szotnya), azután van 70 szotnya kubanikozák, továbbá urál-kozákok, amur-kozákok stb., természetesen mindegyiknek mások a szokásai, de egyben megegyeznek, hogy az enyém, tied elvénei nincsenek jólabán és a háborút mindig valami rablóhadjártnak tekintik. Tulajdonképen a kozák nem kegyetlen, csak a részegség teszi kegyetlenné. Általában azonban jóindulatú és békéidőben az orosz garnizonokban akárhánszor látni kozák tisztiszolgákat, amint gyerekeket dajkálnak.

A kozák különösen azért használható katoná, mert kitűnően ismeri a természetet. Az orosz—japán háborúban megtörtént például, hogy az orosz tisztek messzelátóval sem tudták felfedezni a japán lövészárkokat, a kozákok azonban bizonyos természeti jelekből, például madarak röpködéséből megállapították, hogy hol van az ellenség.

Mindez a magyarázata annak, hogy a kozákok, bár a sorkatonasággal szemben ma sem értékes erő, az orosz hadseregben olyan szívesen használják és valószínűleg dédelgetik.

— **Böckh Hugó dr.** — akadémiai tag. A Magyar Tudományos Akadémia *Nagyszíri Böckh Hugó* dr. miniszteri tanácsosa, a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanárát, az európai hírvé geológust és kiváló természettudományi író, levelezőtárgya választotta.

— **Katonai kinevezés és kitüntetés.** Öfelsége, a király, *Balász István* főmérnököt, a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskola vas-kohászati tanszékének adjunktusát, a 4-ik honvéd tábori ügyvezető tartalékos hadnagyát, főhadnaggyá nevezte ki s neki, az ellenség elől tanusított vitéz magatartásáért, legfelső dicséret elismerését nyilvánította.

— **Kitüntetés.** Öfelsége, a király, *Papp Jenő* segéderdőmérnöknek, a cs. és kir. 44-ik gyalogezred tartalékos zászlósnak, *Papp György* selmecbányai népbanki főpénztárnak fának, az ellenség elől tanusított vitéz magatartásáért, legfelső dicséret elismerését nyilvánította.

réséről, az elsőosztályú vitézségi nagy ezüstérmét adományozta.

— **Kinevezés.** A m. kir. államvasutak igazgatósága *Kopp Sándor* hivatalnokokgyakorlatot a IX. fizetési osztály 3. fokozatába a selmecbányai állomásra hivatalnokká nevezte ki.

— **Közygülés.** Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros törvényhatóság bizottsága május havi rendes ülését, *Lánka István* főispán elnöklésével, folyó hó 11-én, kedden délután 3 órakor fogja a városháza tanácstermében megtartani.

— **Negyven esztendő a város szolgálatában.** *Kalmár István* selmecbányai városi adóügyi számvető folyó évi április hó 26-án töltötte be városi szolgálatának negyvenedik esztendejét. *Kalmár* 1875. április 26-án lépett a város szolgálatába; előzőleg a főiskola hallgatója volt. A negyven éves forduló alkalmával a város tisztikara a városháza tanácstermébe gyűlt össze, hol *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester üdvözölte a derék, példaképi szolgáltójubán. Kiemelte odaadó, buzgó munkásságát, becsületességét, megbízhatóságát, pontosságát s meghatva köszönte meg a város szolgálatában tanusított hűségességét. A jubiláns meghatva mondott a megemlékezésért s a polgármester szívből jövő és szívhez szóló, elismerő szavaierl hálás köszönetet.

— **Érettségi kormányképviselő a liceumban.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a selmecbányai ág. hitv. ev. liceumi főgimnázium ezidei érettségi vizsgálatára, az 1888. évi 30. t.-c. 23. §-a alapján, *Sárkány Lőrind dr.* dési állami főgimnáziumi tanárt küldötte ki kormányképviselőnek.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Hódos Ferenc* selmecbányai póstai és távirói segédellenőrt póstai és távirói ellenőrré nevezte ki.

A m. kir. pénzügyminiszter *Kostend Ernő Vilmos* selmecbányai lakost a selmecbányai m. kir. bányagazgatóság mellé rendelt számvetőséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

— **Kitüntetés.** A hadsereg főparancsnokság *Pisch Adolf* at, a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskola inokát, a cs. és kir. 26-ik gyalogezred tartalékos altisztjét, az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért, a II. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Hósi halál.** A kolozsvári állami erdőhivatal gyásznapon jelenti, hogy *Bíró Béla* segéderdőmérnök, a tekevidéki járási erdőgondnokság vezetője, a dési 32. gyalogezred tartalékos zászlósa, február 22-én, a Kárpátokban vívott küzdelmekben dicső halált halt.

— **Elnökválasztás a Főiskolai Ifjúsági Körben.** A selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolai Ifjúsági Körben folyó hó 2-án volt az elnökválasztás. A választásból *Tiringer János* harmadéves erdőmérnökhallgató került ki győztesen. Ellenjelöltje *Zenovics Árpád dr.* harmadéves bányagósz volt.

— **Miniszteri biztos a tanítóképzőben.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a selmecbányai ág. hitv. ev. kerületi Csemez-tanítóképzőintézet ezidei tanítóképzőtővizsgálatára, miniszteri biztosul, *Masznayk Endre dr.-t*, a pozsonyi ev. teológia igazgatóját küldte ki. A vizsgálatok élnöke *Hánel Vilmos* ev. főesperes.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros közigazgatási bizottsága május havi rendes ülését, *Lánka István* főispán elnöklésével, e hó 12-én, szerdán reggel 8 órakor fogja a városháza tanácstermében megtartani.

— **Kuglizómegnyitás.** A Bauman-kerüti tekeözyegylet helyiségeit, kedvező idő esetén, *ma délután 3 órakor* fogják megnyitni.

— **Gyűjtés a Vöröskereszethegyletnek.** *Zó-lomy Imre* tb. városi tanácsos, erdőmester, a Vöröskereszethegylet selmecbányai választmányának lelkes, agilis és áldozatra kész titkára, *Zólyomy Imréné* áruzsony és *Bencez Ilonka* úrhölgy, önkéntes ápolónők közreműködésével, a Selmecbányán ápolott sebesült és beteg katonák számára, folyó hó 2-án Derzsenye, Alsó- és Felsőbaka közegyekben rendezett gyűjtést. A gyűjtés ugyanolyan fényes eredményt volt, mint a báti, zemberi és az elesfalui. A Vöröskereszethegylet megbízottjai mintegy 600 tojást, több zsák lisztet és babot, nagymennyiségű szalonát, levkárt, burgonyát, káposztát, mákot, diót, kenyert, zsírt, stb-t gyűjtöttek. Ez a szép eredmény pompás tanfolyomossága az ottani lakosság hazafiságának és áldozatra készségének érdeme azoknak, akik a mozgalmat támogatták. A Vöröskereszethegylet selmecbányai választmánya ezúton mond halás köszönetet *Szár-toriusz István* tb. főszolgabírónak, *Fendl Vilmos* körjegyzőnek, *Fuchs Samu* és *Holcsey Zsigmond* ev. lelkeseknek, továbbá az illető közsegyek előjáróságainak, szíves támogatásukért s a gyűjtésben való önzelen, odaadó közreműködésükért.

— **Vizsgálatok a tanítóképzőben.** A selmecbányai ev. kerületi Csemez-tanítóképzőintézet évről-évről vizsgálatának sorrendje a következő: május 22—25-én lesz a IV. évfolyam osztályképesítő írásbeli, május 27—29-én a szóbeli vizsgálat, június 2-án pedig a befejező írásbeli képesítővizsgálat. Június 18-án és 19-én az I., 21-én a II., 22-én a III. évfolyam osztályvizsgálat; június 23-án a II., 24-én a III. évfolyam osztályképesítővizsgálat; 25-én a IV. évfolyam befejező képesítővizsgálat, 26-án a IV. évfolyam próbatanítása.

— **Tanulmányi kirándulás.** A selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola negyedéves bányamérnökhallgatói, *Réz Géza* főiskolai tanár és *Gálly Lajos* tanársegéd vezetésével, június hó 12-én mennek tavaszi nagygyakorlatra. A nagygyakorlaton, mely kilenc napig tart, a salgótarjáni, az urikány-zsivölgyi, a petrosényi, a lupényi és a vulkáni bányákat és gépműveket fogják a hallgatók tanulmányozni.

— **Selmecbánya 1915. április havi hűs-fogyasztása.** Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros közyagóhídjain a folyó év április havában 46 szarvasmarhát, 37 borjt, 34 sertést, 7 juhót, 196 bárányt és 9 kacsétké vágtak le. Levágott állapotban behoztak 2/3 szarvasmarhát, 20 borjt, és 46 sertést. Elkoboztak egy vízkóros ökröt, 3 gumókört, 3 rívokátömlős tüdőt, 9 szenynezzet és 8 métekyóros májat.

— **Körmöcbánya új anyakönyvvezetője.** A m. kir. belügyminiszter *Szopko István dr.* körmöcbányai városi aljegyzőt a körmöcbányai anyakönyvi kerületbe ideiglenes anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki s megbízta a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel.

— **Hósi halál.** *Csepeli Ödön*, a 20-ik honvédgyalogezred köviteje, folyó hó 7-én, a harc-téren szerzett súlyos betegsége következtében, a selmecbányai városi kórházban hósi halált halt. Helttétét a zalavármezei Nemesbükkre szállították s ott helyezik örök nyugalomra.

— **Adományok a Vöröskereszethegylet javára.** A Vöröskereszethegylet selmecbányai választmánya javára az elmúlt héten a következők adakoztak: Felsőbákáról: Móry Eminé 20 K-t, az ev. egyház 5 K-t, Holcsey Zsigmond 3 K-t, Holcsey Márta, Holcsey Eszike 2—2 K-t, Felsőbaka lakossága 750 K-t, Alsóbaka lakossága 490 K-t, Derzsenye lakossága 8 K-t. A szíves adományokat hálásan köszöni a választmányi elnökség.

Dr. Vértési Tóth Imréné 40 K alapítótagsági díját, az Központnak küldte be a választmány.

— **Az Ev. Nőegylet a hadbavonultakért.** A selmecbányai Ev. Nőegyletnek, a hadbavonultak

számára, az elmúlt héten *adakozott*: Pollák Margit 77 dkr. tépést; *dogozolt*: özv. Baumrath Gyuláné, özv. Bernhard Adolfné, özv. Blaskovics Emliné, özv. Braxatörisz Jánosné, Dimák Jolán, özv. Gyurkovics Andrásné, Hritrich Emma, Jaeger Gyuláné, Kartalik Mária, Kutrkovszky Erzsike, Mátray Gusztávné, Osztrólczyk Gyuláné, Stanga Hilda, Zsámber Pálné, Becker Olga, Eiselé Margit, Szolár Erzsike, Zatykó Jolán.

Vasgyűrűt becsértél: Biszták Mária 1 aranytörököt, 1 ezüstkanalat, Reményi István 1 aranygyűrűt. Eddig összesen 431 vasgyűrűt cseréltek be.

— **Segítőakció.** Hadbavonult katonáink visszamaradt családjainak a segítségére szánt alapba az elmúlt héten a következők adakoztak: a m. kir. dohánygyári munkások (*harmincharmadik* gyűjtés) 10 K-t, a színyaiotti szántóvetők (a plébániai földek megművelésekor kapott borralvöljüket) 420 K-t, a bányászati és erdészeti főiskola hallgatói (a hivatalos ismerkedést megváltású című eszközölt gyűjtés eddigi eredményeképpen) 14550 K-t, Milonenyev Ferenc 5 K-t, Sobó Jenőné 20 K-t.

A Vöröskeresztgyűjtés szükségkórházainak a fenntartására: a kőgyári munkások (*hetedik* gyűjtés) 10 K-t, özv. Hausdorfer Józsefné (fém-megváltás címén) 10 K-t.

— **Füstlen nap.** Selmecebányán, a rokkant katonák javára, május 1-én tartották meg a füstlen napot. A gyűjtés eredménye 81644 K volt. Ennek az összegnek 75%-át, valamint a megmaradt jelvényeket *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester az Augusztia alapnak küldötte be, 25%-át pedig a helybeli alapba utalta. Az ötven gyűjtőjében a következők gyűjtöttek: Balázs János mérészros 6 K-t, Bálint Ferenc gyógyszerész 2 K-t, a bányásziskola 530 K-t, Barok Ferenc kereskedő — K-t, Bógya János vendéglős 11 K-t, Borhegyi István cukrász 3 K-t, Dimák Gyula kereskedő 2 K-t, a m. kir. dohánygyár 570 K-t, Drexler Samu kereskedő 170 K-t, Dukász Gyula kereskedő 5 K-t, Engel Zsigmond nagykereskedő 2530 K-t, Ernst Zsigmond nagykereskedő 5 K-t, Finkelstein Alajos kereskedő 1 K-t, a fogasztószövetkezet 18 K-t, a kir. kath. főgimnázium — K-t, a liceumi főgimnázium — K-t, Friebert Ferenc szabómester 3 K-t, Gröhmán Gyula könyvkereskedő 1150 K-t, Goldner Adolf kereskedő 2 K-t, Goldberger Mór kereskedő 750 K-t, Herzog M. kereskedő 40 f-t, Horti Alfréd szállodás 3080 K-t, Hornyacsék István kereskedő 2 K-t, Joerges Agost könyvkereskedő 1430 K-t, Kaszinó 340 K-t, Kereskedelmi és Hitelintézet — K-t, Kovács Lajos ügykereskedő 360 K-t, Klein Jakab kereskedő 150 K-t, a kőbű-és szövőgyár 16 K-t, Müllner Adolf cukrász 130 K-t, Mátray Gusztáv gyógyszerész 3 K-t, Molnár János fodrászmester 3410 K-t, Matzner József kereskedő 429 K-t, Novák József aranyműves 260 K-t, Népbank 9 K-t, özv. Nieser Adolfné trafikos 253 K-t, Plathy Antal vaskereskedő 710 K-t, özv. Rohacsék Samuné kormesáros 20 K-t, Reht Gabriella virágkereskedő 180 K-t, Sümehg János kereskedő 580 K-t, Singer Miksa kereskedő 580 K-t, Takarékpénztár 5 K-t, Társaskör 1 K-t, Tűzoltóegylet 12 K-t, Weiner Lipót kereskedő 610 K-t, Weisz Samu kereskedő 240 K-t, Weisz Simon kereskedő 8 K-t, Weisz Ignác kereskedő 680 K-t, Weisz Ármán kereskedő 554 K-t, Weisz Dezső kereskedő 968 K-t. Összesen 34084 K-t. Jelvényekből: a Róm. Kath. Nőegylet 7760 K-t, az Ev. Nőegylet 69 K-t, az Izraelita Nőegylet 40 K-t, az Úrnök Kongregációja 100 K-t, a Vöröskeresztgyűjtés 169 K-t, a Főiskolai Ifjúsági Kör 20 K-t. Összesen 47560 K-t.

— **Adományok a kórházaknak.** A *Vöröskeresztgyűjtés* selmecebányai *szükségkórházainak*, a sebesült és beteg katonák számára, az elmúlt

héten a következők adományozták: Gemeiner Ármán 10 l. tej, Singer Miksa 12 botot, özv. Mialovits Elekné ecétkát, Benze Gergelyné 5 kg. cukrot, 3 üveg bort, Fizély Károly 1 zsák burgonyát, Podhorsky Józsefné 1 üveg uborkát, Sztankay Ferencné 6 üveg bort, Goldfusz Mihályné 6 l. tejet, 40 tojást, Simkó Jánosné 100 cigarettát, 1 táj tészta, Kuchár Gézáné 2 üveg paradicsomot, Benő Jánosné 20 tojást, diót, Fischer Samuné 1 táj pogácsát. A szükségkórházak hálás köszönetet mondanak az Ev. Nőegyletnek az adományozott 24 lepedőért, 12 ingért, 2 paplanlepedőért, 3 pár papucsért és 1 párnahuzalért. *Bélabányáról*: Lumnitzer Pál, Dobák Pál 7—7, Antosik András 6, ifj. Gyuricza János 5, Minka Jánosné, Gyuricza Máté, Dobák Márton, Lajcsák János, Sztrelcz György, Kapuzta József, Maschek Manó 2—2, Fraj Pál, Cibulya Vendel, Hertinger Mihály, Kutlik Pál, Hrcnesiar Katalin, Jaskó János, özv. Fraj Jánosné, Milinárk Caliszt, Lupták András, Lupták János, Pajerszki János 1—1 l. tej.

A városi kórháznak: a Vöröskeresztgyűjtés 1000 cigarettát, 170 tojást, 4 zsák burgonyát, 1 zsák babot, 1 zsák lisztet, Rappensberger Vilmos 200 cigarettát, Visnyovszky Dániel uzsonnát, Mákavé Miklósné 3 pár papucsot, 200 cigarettát, özv. Tuka Antalné 1 üveg málnaszörpöt, Sümehg Jánosné fagyaltot, Borhegyi Istvánné fagyaltot.

A m. kir. bányásziskolának: Kertész Lajos 100 cigarettát, Jákó Margit és Mici 1¼ kg. túrót és vaját, 40 zsemlyét, kétszerültet, Siposs Ferencné 85 pogácsát, 170 cigarettát, a Vöröskeresztgyűjtés 400 cigarettát.

— **Sofförtanfolyam.** Az állami sofföriskolában folyó évi május hó 10-től június hó 26-ig rendes tanfolyam lesz, melyre rendkívüli halgatókat is felvesszünk. Ezek rövidebb idő alatt végezhetik el a tanfolyamot. A rendkívüli hallgatók beírás díja 20 K, tandíja, mely alól fölmentés nincsen, 200 K. Tájékoztatót késséggel küld a gondnoki iroda. (Budapest, X., Százados-utca 14. szám.)

— **Fémet a katonáknak!** Mint lapunk mult számában jeleztük, *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester folyó hó 4-én és 5-én indította meg Selmecebányán a fémgyűjtő-akciót. A gyűjtés még tart s részletes eredményét a jövő héten fogjuk közölni. Aki akar még sárgarezet, vörörezet, ónt, ólmot stb. adományozni, e hó 12-ig a város polgármesterénél adhatja be.

— **Közözés.** Békés vármegye alispánja a következő körzöveletet teszi közzé: Házasságon kívül született, kiskör Kolompár Lakatos János, Angyél, Bandi és István illetőségi ügyében az anyának, Lakatos Rózának a kihallgatása vált szükségessé. Mivel a nevezett tartózkodási helye ismeretlen, kérem a törvényhatóságot, sziveskedjék közölni s feltalálása esetén engem értesíteni. A nevezett 21 éves cigányasszony, legutóbb Rákóczi-falva szolnokiemegei községben lakott s edényáruállással foglalkozott.

— **A második magyar hadikölcsön.** A sajtóban közzétett előzetes hivatalos értesítés révén ma már mindenfelé eljutott a második magyar hadikölcsön kérdéséből álló kibocsátásának híre és széles rétegekben éppoly általános érdeklődést keltett, mint az őszel aláírásra bocsátott első hadikölcsön. Gazdasági és pénzügyi életünk kiválóságai egyértelműleg alkalmassá jelezték a jelenlegi időpontot arra, hogy a második hadikölcsön a biztos siker reményével kerüljön kibocsátásra. És valóban, közgazdasági és pénzügyi helyzetünk, a hosszan elhúzódó háború ellenére is, oly fokú teherbírástól tett bizonyosságot és épp a jelen időpontban oly kedvező jelenségeket mutat fel, hogy a nemzet pénzügyi erőfeszítésének második próbátétele előreláthatólag semmiben sem marad mögötte az első hadikölcsön fényes eredményének. A pénzpiacra nagy pénzbőség mutatkozik, amely-

nek világos jele a hivatalos bankamatlábnak 5 %-ra történt leszállítása és a magánkamatlábnak bővebb időkre emlékeztető alacsony volta. A kedvezően alakuló harctéri helyzet egyre jobban előcsalagatja azokat a tőkeerőket, amelyeket a háború okozta első riadalomban a gazdasági élet vérkeringéséből kivontak és elrejtőzve eddig gyűmölészetlenül heverték. A jelentkező nagy tőkénél-lattal szemben a hadiállapottól lényegesen korlátozott gazdasági életünk természetben nem tanúsíthat megfelelő felvevőképességet és így, az adott körülmények között, közönségnél bizonyára sietni fog megragadni a második hadikölcsön kibocsátásával megnyíló alkalmat arra, hogy heverő és elhelyezést nehezen találó tőkésnek biztos és jövedelmező gyűmölészetést biztosítson, szolgálva ezzel az a nagyfontosságú nemzeti érdeket is, amely győzelmes hadserégünk hadiszközleteinek fedezésére szükséges anyagi eszközök minél bőségesből előteremtéséhez fűződik.

— **Bát község adományai a Vöröskeresztgyűjtésnek.** A Vöröskeresztgyűjtés selmecebányai szükségkórházaiiban ápolat sebesült és beteg katonák számára Bát községből még a következők adományoztak. *Kovács Mihály* és *Haliczyk Pál kisbirtokosok gyűjtése*: id. Haliczky Pál 10 tojást, 2 l. babot, burgonyát, Luszny Pál 1 kosár burgonyát, 6 tojást, 2 l. babot, 1 kenyert, Kovács János 6 l. lisztet, 1 kenyert, Meis Jánosné 4 tojást, 4 l. lisztet, Fityka Mihály 1 kosár burgonyát, szalonát, Haliczky János 1 kosár burgonyát, Libutka Györgyné 5 tojást, 1 kosár burgonyát, 1 l. babot, Dodok Pálné 30 f-t, Sonez Lajos 1 kosár burgonyát, 4 tojást, 1 l. lenesét, Makovicza Mihályné 5 tojást, Kostyur Pálné 1 kosár burgonyát, 4 tojást, 1 l. babot, Fityka János 1 kosár burgonyát, 4 tojást, 3 l. babot, Baris Ferencné füstölthúst, zsírt, Fityka Dánielné 3 tojást, 1 liter babot, 3 liter lisztet, Vityáz Pálné 1 kosár burgonyát, 5 tojást, Szlezák Jánosné 4 tojást, ½ kosár burgonyát, 1½ l. babot, Gondá Jánosné 4 tojást, 5 l. lisztet, Szevelánszki Mihály 6 tojást, burgonyát, Szemeti Jánosné 7 tojást, 1 kosár burgonyát, zsírt, 1 l. lisztet, Fityka Andrásné 6 tojást, 1 l. babot, 1 kenyert, Kovács András 1 kosár burgonyát, 1 kenyert, 10 tojást, szalonát, Dodok Márton 3 l. babot, 6 tojást, Lengyel János 8 tojást, 2 K-t, Csernák Mihályné 1 kosár burgonyát, 6 tojást, Gyurcsék Samuné 1 K-t, Fityka Samuné 1 kosár burgonyát, 4 l. lisztet, Vanya József 2 K-t, Krupa Márton 1 kosár burgonyát, 3 tojást, 4 l. lisztet, Kovács Dánielné 5 l. lisztet, Kiskovszky Mihályné 5 tojást, 4 l. lisztet, Csernák Dánielné 4 l. lisztet, Búzás Károly 2 l. borsót, 8 tojást, Hamaljar Pál 5 tojást, 3 l. babot, 1 kosár burgonyát, Hamaljar Samuné burgonyát, 1 liter babot, ifj. Fityka Jánosné 4 tojást, 1 liter lisztet, burgonyát, Jakusik János 1 zsák burgonyát, 10 tojást, 10 l. lisztet, Szuhanszky Mihály 1 kosár burgonyát, 6 tojást, 4 l. lisztet, Uhrineszty Pál 10 tojást, 3 l. babot, 60 f-t, Macejka Jánosné 1 kas burgonyát, Cibulya Pál burgonyát, 3 liter lisztet, Dodok Samuné 1 kas burgonyát, 3 tojást, Novák Samuné 6 tojást, 2 l. babot, burgonyát, Petykó József 4 tojást, 1 kosár burgonyát, 3 l. lisztet, Dodok Mihály 4 l. lisztet, zsírt, Siketi András 8 tojást, 40 f-t, Gasparek György 6 tojást, 2 l. babot, zsírt, Kevecsky Samu 4 K-t, Plachky Pál 1 kas burgonyát, 2 l. babot, Majna János 1 kas burgonyát, 2 l. babot, Szelényi János 4 liter lisztet, 2 l. babot, Gyurik Samu 4 l. lisztet, 14 tojást, Plachky Dánielné 4 tojást, 2 l. babot, burgonyát, Dubek Ferenc zsírt, Frumbjart Jánosné 1 K-t, Bálent János 1 kas burgonyát, 4 l. lisztet, 2 l. babot, Lachy János 3 l. lisztet, 5 tojást. Az élelmiszerek ellátására Kovács Mihály kisbirtokos adott kocsit.

Kovács András, Sztankanya György és Csikly Mihály kisbirtokosok gyűjtése: dr. Schle-

singerné 3 doboz konzervet, Weinbergerné 1 K-t, Libutka Pálné 16 tojást, 4 l. babot, burgonyát, 1 kenyert, Uhrincsaty Pál 10 tojást, 5 l. lisztet, 2 l. babot, 1 kg. füstöltúthú, Hrobák Dániel 2 kg. füstöltúthú, 1 szakajtoj babet, Gyejmany Jánosné 1 kas burgonyát, 1 kenyert, 4 l. lisztet, Novák András 5 l. lisztet, 10 tojást, 1 kg. szalonát, Fitykó János 1 kas burgonyát, 5 l. lisztet, 1 kg. füstöltúthú, 12 tojást, Bodok Pál 1 kas burgonyát, Sziklai Józsefné 5 K-t, Maczkó Márton 4 tojást, 4 l. babot, Gáspár Katalin 1 l. babot, $\frac{1}{2}$ kg. zsírt, Siketi János 4 l. lisztet, 3 tojást, Szabó József burgonyát, 8 l. babot, Palaj József 10 l. lisztet, 6 tojást, Valach József 6 tojást, 6 l. lisztet, Bakó Katalin 2 l. lisztet, szalonát, Gunár Józsefné burgonyát, 8 tojást, özv. Balázsovitsné 50 fillért, Gyenikát János 1 K-t, Mihalovits György 60 f-t, Balázsovits Dani 6 tojást, 1 l. babot, Fitykó János 12 tojást, 5 l. lisztet, 1 kg. füstöltúthú, Hrobák Dani 10 tojást, 2 l. babot, 4 l. lisztet, Bova Pál 1 kas burgonyát, 1 kenyert, 10 tojást, 1 l. babot, Bosta Ferenc 1 kas burgonyát, 2 l. babot, 6 tojást, Petruska József 10 tojást, 3 l. lisztet, 3 l. babot, Medzihradský Pál 10 tojást, 2 liter babet, Plachky Samuné 3 l. babot, Jezsek Pálné 4 l. babot, Fábán Vendelin 2 K-t, Laurincz Márton 4 l. lisztet, Uhrincsaty Pál 2 l. babot, Uhrincsaty Samu 3 l. babot, 1 kas burgonyát, Libutka János 12 tojást, 1 kg. szalonát, Bárány állatorvos 60 f-t. Az élelmickek elszállítására Szlanyinka György kísérőket adott köcsit.

Fábán Gizella őrülgy gyűjtése: özv. Kruppa Samuné 1 lepedőt, Gáspár Katalin lepedőt, tépést, törülközőt, Szkladán Györgyné köztűzöt, Dreveni Jánosné 2 alsóruhát, tépést, lepedőt, özv. Plachky Samuné lepedőt, törülközőt, tépést, Macejka Jánosné tépést, özv. Fábán Vendeliné 2 inget.

Az adományoknak Selmecebányára való szállítására a bányahivatal 3, a város 3, Zólogy Imre 1, Engel Zsigmond 1, a kőtőgyár 1, a gázgyár 1, Ernst Zsigmond 1, az állami tisztviselői fogyasztószervezete 1 köcsit adott. Fogadják a Vöröskereszethez hálás köszönetét.

— **Gyűjtés a vak katonák számára.**
Händel Vilmosné őrülgy gyűjtésének további eredménye a következő. Adományozott a megvakult katonák számára: Händel Ernő 5 K-t, Fenyő Árpád, Héder István, Mayer Zoltán, Wolfram Ferenc 2—2 K-t, Adamsky Lajos, Ajnoszky József, Abeszka, Andrási Józsefné, Árkosy Béláné, Bachraty József, Bachraty Józsefné, Barok Ferencné, Ballon István, Balázs János, Balázs Jánosné, Ballon Istvánné, Balázs Imréné, Bánik Lajos, Bahna Pálné, Beregi Samuné, Beer Samuné, Bernhardt Adófné, Binder Antal, Bindl Gyuláné, Bogya Jánosné, Borhegyi István, Blaschke József, Blum, Böhmné, Borsiczky Zsófia, özv. Böhm Antalné, Bramerné, özv. Bremzay Jánosné, Brodnýanszky Antónia, Buchsbaum Zsigmond, Bukovics István, Chrakovszky Oszkár, Chrien Ádámné, Clement Éna, Czajhán Jánosné, Chovan János, Czmarkó Jánosné, Czobor Miklós, Czibula Károlyné, Czibula Vendel, Csernák Miklós, Dirnback, özv. Doloh Jánosné, Dániel Mária, Dénes Zoltánné, Donovákné, Deutsch Zsigmondné, Duschek János, Dzsbanek Károlyné, Ernst Rózi, Eichel, Einhorn Simon, E. N., özv. Fábry Mihályné, Filippi János, Fischer Vilmos, Fiedly Sándor, Frits László, Feszler Antalné, Flaunert, Fraj Pálné, Frank Lajosné, Gazsó Anna, Gáfrki Mihályné, Gólla Géza, Geiger Bernát, Goldbecher Jánosné, Greschner Jánosné, Groszmann Ferenc, Görner Pál, Gulrich Józsefné, Gura Jánosné, Grundl, Goldfusz Mihályné, Greguss Antalné, Hackl Luiza, Heil Béláné, Hoschek János, Heiler Tibor, Hermann József, Hvizdak Jánosné, Haverla József, Holzapfel József, Hacher Cecilia, Herbst Ágostonné, Hatala Gyula, Herkely Imréné, Horniczky, Jaskó Samuné, Jahn Vilmosné,

Juhász Nándor, Junghausné, Iskolanének, Kállay Antal, Kis Prigyesné, Kuchár Samu, Krausz Gézáné, Kállicz János, Kleisch Tamásné, Kaurics Sándorné, Kuti Istvánné, Kartalkné, Kreiter Mihály, Kúchár Károly, Kemény Mór, Kocsis Pál, K. J., Kúchár Gézáné, Király Irén, Kovács Lajos, Kollár Vilma, Kristóffy Béla, Keller Eliz, Krkos Sámuel, Krumlouzky Anna, Keresztes, Kalmár Etya, Laun Károlyné, Lovik Dánielné, Lupták Katalin, Lollok Józsefné, Lambert Sándor, Lovász Jánosné, Lichner József, Lövy Adél, Láng Aurél, Lacziák Emilné, Lengyel Samuné, Lacziák János, Láng Károlyné, Laube István, Lummitzer Mihály, Marunyák Jánosné, Mialovich Elekné, Müller György, Manner Lajosné, Majovszky Mihályné, Molnár Jánosné, Markwardt Ferencné, Miklós Dánielné, Missuth Kálmán, Müllner Adolf, Mráz Henni, Murgács Jánosné, Majduch Karolina, Menelik Manó, N. N., Nickl Jánosné, Nickl János, Nics, Nemes Józsefné, N. N., Nemeskürthi Károlyné, Neuschl György, N. N., Nemez István, N. N., Neurath Rezsőné, Nics Irma, Neuschwendtner Ágost, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Nedelkovic, N. J., Nigreis, Natler, Nittmann Károlyné, Novák János, Ottó Juliska, Ohlav, Obernauer Katalin, Paloss Pálné, Podhragay Zsigmondné, Philadelphij Mórné, Priviczky Rezsőné, Plathy Antalné, Patáki Jenő, Papp Györgyné, Polóly Samuné, Paulik Lajos, Pischl Vilma, Posta Miklósné, Palovesik József, Pázmánné, Paulik Károlyné, N. N., Petykó József, Pleva József, Pelachy Jánosné, Pollár József, P. R., Puskár Mária, Rapoács Emil, Riedl Ferencné, Rohacek Samuné, Rimele Sándorné, Rőcezy Jenő, Ruttnerné, Ruman Dániel, Reif Miksa, R. O., Riedl, Reznicek János, Sajtós, Schuller Árpád, Simoni-dész Pál, Simó Lajos, Siketi Pál, Soltész János, Sübrányi János, Stahl, Strkula Józsefné, Sucha Etya, Sluga Lajosné, Spitzer Adolf, Siposs József, Strélinger, Sümegh Józsefné, Schmidt Hermin, Sümegh Jánosné, Stanga Hilda, Seidelné, S. Gy., Stang József, Schmidt Margit, Stírér János, Stubny József, Stahl Józsefné, Szekerássy Jánosné, Szever Pálné, Szép Lajosné, Szép Lajos, Szepessy Lajosné, Szepelényi Józsefné, Szikula Katalin, Szochacek Antalné, özv. Szitnya Józsefné, Sztraka Samuné, Szpiszka Olga, Sztraka, Szokács Jolán, Szokács Gizi, Szeki Jánosné, Szlavikné, Szlopiovszky Gyuláné, Szametz, Szlaby Ádám, Tonhauser Ferenc, özv. Tuka Antalné, Till Dénesné, Tihanyiné, Tiltsár Ferencné, Tóth János, Turmann Klótid, Turcsán-szky Ilona, Turcsan Jánosné, Utscheltz Mihályné, Urbán Vilmosné, Urbanszky Józsefné, özv. Urbáné, Vanos József, Veszelts Imréné, Vojtás Mátyásné, Vörös Ferencné, Váginé, Wassermann, Waigel Samuné, Weigel Mihály, Wauschek Kálmán, özv. Weigel Samuné, Wagner F., Weisz Dóra, Waltersdorfer Károlyné, Wagner Istvánné, Weisz Samu, Weisz Ignác, Weinsteinné, Wallasek Gézáné, Zachár Ádámné, Zaborszkyné, Zachárecsk József, Zachár Gyuláné, Zajacz Jánosné, Zimmermann Pálné, Zupka Ferencné 1—1 K-t, Gverck Mihályné 1-20 K-t, Barok Bandi gyűjtése 1-20 K.

kor, tettek ki és az év folyamán bevett díjak 57.686.190 74 kor-rá rúgtak. Az élelmitáosztás osztály díjtartaléka 20.917.413-91 K-ról 41.031.610-88-re emelkedett. Az élelmitáosztás osztály-tartaléka 8.041.461-98 K-tól 12 K-t. A túbiztosítás ágban, beleértve a túbiztosítottakat, a díjbevetel 19.394.858.656 kor-biztosítás összeg után 82.885.788-77 kor, volt, mielő 11.563.659-31 kor, viszonzítáosztásra fordítottak, úgy, hogy a díjbevetel kor-t 2.322.129-46-ra rúgtott és ez összegből kor 15.485.810-20 mint díjtartalék minden tehertől levont a jövő évre vettelt át. A jövő évről emelkedésért való díjtölésértéket összeg kor 156.652.322-83. A betárolásbiztosítás ágban a díjbevetel kor 1.873.080-84-re rúgtott, mielő levonva a viszonzítást, a díjbevetel kor 1.082.032-74 lett ki. A szállímanybiztosítás ágban a díjbevetel kor 7.566.223-43, mely a viszonzítáosztás levonása után kor 3.014.673-31-re rúgtott. Kármentes a térség 1914-ban kor 48.992.434-88 és alaplása óta kor 1.212.012.588-55 fizetett ki. E kárterítési összegből házakra kor 244.624.706-27 esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen kor 13.978.666-09-re rúgnak, különösen kiemelendők az alapszállímanybiztosítás tartalékai, mely kor 8.014.388-84 tesz ki, az értékpapírok árnyagára alakított tartalékai, mely az ideitárfutással együtt kor 2.575.717-48-re rúgt, továbbá felemelendő a 160.000 kor, régi kőcs követelés tartaléka és az ingatlán tartalékai, mely az ideitárfutással kor 2.038.805-77 tesz ki. Rézvények mint 500 arany frank összeg alatt kerül kifizetésre. A térség összes tartalékai és alapjai, melyek az ideitárfutások folytán kor 456.919.184-97-ről kor 480.984.656-26-re emelkedtek, a következő elsőrangú értekekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések kor 108.383.641-08, 2. Élelmitáosztás követeléseire adott kölcsönök kor 59.119.928-90, 3. Lehető helyezett értékpapírokra adott kölcsönök kor 8.214.629-07, 4. Értékpapírok kor 257.483.899-59, 5. Követelés állományok és tartományoknál kor 42.255.393-72, 6. Tárcaváltás kor 421.637-44, 7. Rézspénz és az intézet követelése a hiteltelők követeléseinek levonásával kor 5.192.626-42 összesen kor 480.984.656-23. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazione Generali) Budapest, V. Dorottya-u. 10. és 12. A hírek rovatában közlik a Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali), a legnagyobb, legrazdagabb és legrégibb biztosítóintézetnek mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki acetólból hozzáfoglal, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállímany-, üveg- és betérs élelmi biztosításokat. Kivétel a további jéghiteltárolások. Magyar jég- és vízelvezetőbiztosító r. baleset- és szavatosság biztosításokat az Első o. Általános baleset élelmi biztosító társaság, valamint árú- és poggyászbiztosító részvénytársaság számára. A selmecebányai ügynökség: Wagner Lajos, Weiland Jakab, Selmecebányai Kereskedelmi és Hitelintézet r. t.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékert nem felelős a szerk.

Nyilatkozat.

A »Gondviselés« metemzők társulat tagjaival és mindazokkal, kiket érdekel, tudatni kívánom, hogy néhai Fuszko Ferenc úr, a »Gondviselés« helyi pénztárosa, a reábitott dolgokat a legnagyobb buzgósággal és lelkiismeretességgel kezelte és hagyta hátra. Ezt bizonyítja a köztem és a központ igazgatóság közötti levelezésem. Minden az erről az egyletről mesterségesen terjesztett rosszkaratú hír koholt valótlan, amit csupán azok terjesztettek, akiknek ez az egylet kellemelen.

A központ helyi megbízottul Riba Vilmos urat (15) bízza meg a pénztárosi teendőkkel. Selmecebány, 1915. évi május hó 5-én.

Sümegh János

a »Gondviselés« tem. társ. helyi elnöke.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.
Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplo ellen való elismert hatásánál fogva a bór és szépség gondozásában való föllímulhatatlanságáért. Ezernyi elismerévével! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védjegyére és a cég helye nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban, illatszertárlatokban stb. Használóképpen küldj meg Bergmann & Co. Litschkénre, (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kéz gondozására.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazione Generali) f. évi március hó 14-én tartott 88-ik rendes közgyűlésen terjesztették be az 1914. évi mérlegét. Az előző évi mérlegéből a következők: 1914. dec. 31-én érvényben volt élelmitáosztási tőkésösszeg 1.295.816.563

Fog-Krém
KALODON
70 Fillér

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

3640. szám 1915. vt.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszternek 19720.915. számú rendelete folytán a lövészátvétel városunk-

ban f. évi május hó 14-én reggel 8 órától kezdődőleg a Városi Vigadó udvarán fog megtartatni.

Emellett felhívom az összes ló tulajdonosokat, hogy lovaikat a fentlelt helyen és időben pontosan és teljes számban vezessék elő.

Az elővezetés aól a következő lovak mentesek:

a) az Ó Felsőleg és a királyi ház tagjainak udvartartásához tartozó lovak;

b) a nemzetközi jog értelmében területen-kivüliséget élvezők személyes használatára szolgáló lovak;

c) a fegyveres erőhöz tartozó egyéneknek annyi lova, ahányat mozgósításkor tartani köteles;

d) a csendőrséghez tartozóknak szolgáló lovak teljesítéséhez szükséges lovak;

e) az udvari és állami ménésintézeteknek, állami méneseknek, mén- és csikótelepeknek tenyésztés- és gazdasági lovak;

f) a posta szállításhoz feltétlenül szükségelt lovak;

g) ama lovak, melyeket az állami, törvényhatósági, városi és községi alkalmazottak szolgálataik teljesítésére tartani kötelesek, legfeljebb 2-2 ló;

h) azoknak a lelkipásztoroknak, orvosoknak, és állatorvosoknak, kiknek hivatali körlete több községre (tanfákra stb.) terjed ki, hivatusuk teljesítéséhez szükségelt legfeljebb 2-2 lóva;

i) az egészségügyi célokra, úgyszintén a tüzoltók részére feltétlenül szükséges lovak;

j) azok a lovak, melyek állandóan a bányáknak a föld színén alatt dolgoznak;

k) azok a lovak, melyeket betegség, vagy valamely járvány elhurcolásának veszélye miatt nem lehet, vagy nem szabad az istállóból kivezetni;

l) azok a lovak, melyek az osztályozás évében 4 éven aól maradnak;

m) az ellés előtt álló vemhes kancák és a szoptatós kancák 6 heti szoptatás idejéig.

Az osztályozó bizottság elé vezetési alóli felmentést minden ló tulajdonos a felmentési okot előtűntető bizonyítvánnyal az osztályozás megkezdéséhez tartozik igazolni. E bizonyítvány az f), g), o), i) és j) pont alatti esetekben az előjáró hatóság által, a k), l) és m) pont alatti esetekben pedig állatorvos által állítandó ki.

A lovak átzen és egyenként kell elővezetni és együttel a lovakhoz tartozó mállásállat-felzsereléseket is be kell mutatni.

Nyilvántartó-lappal ellátott lovakkal a nyilvántartó-lapot is el kell hozni.

A lóbehívás esetére szabványosnak megállapított árak a következők:

hátaslovakért	825 korona
könnyű hámoslovakért	850 „
nehéz hámoslovakért	1000 „
mállásállattért	400 „

A lóosztályozó bizottság katonai képviselője a járóműveket, valamint a származék és mállásállat-felzsereléseket a birtokosoknál megtekintheti. A megtekintéssel megbízott katonai képviselő nyilt parancsral fogja magát igazolni.

Aki a lovaknak az osztályozáshoz való vezetése, a járóműveket és a mállásállat-felzsereléseket bemutatása tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz eleget, kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Mindazok a rendelkezések, melyeket a hirdetésmény a lovakra vonatkozólag tartalmaz, az öszvérekre, öszvérszamarakra és szamarakra is kiterjednek.

Kelt Selmecebányán, 1915. május 4-én.

Sztancsaj Miklós
főjegyző, katonaugyi előadó.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései
1915. április haváról.

Születés.

Nics István, Kaszár Anna, fiú, Selmecebánya.
Trečka Pál, Urbánszky Mária, fiú, Selmecebánya.
Krisz János, Trpik Paulina, „
Branszky József, Stefek Mária, „
Beer János, Lievay Mária, „
Schwett Sándor, Barabás Mária, fiú, „
Polónyi Alajos, Kana Jozefin, „
Chudák János, Matyasovszky Mária, fiú, Selmecebánya.
Piszli András, Komora Vilma, „
Férszl Mihály, Schwarz Zsófia, leány, „
Csillik Mihály, Krátty Emília, „
Admosev Ferenc, Kozányi Éva, „
Rusznák Antal, Pálka Katalin, „
Tóth László, Belló Gizella, „

Koston Ágoston, Lupták Anna, » Bélébányá.
Grolms Antal, Oravecz Paula, » »
Schengler János, Matyasovszky Mária, leány, Bélébányá.
Schindler János, Hrnó Mária, » »
Javorszky János, Szlavay Julianna fiú, » »
Klártyik Béla, Pleva Anna, » »
Stelcz Adólf, Ivanovics Mária, » Hodrusbányá.
Andress József, Bernáth Anna, leány, » »
Steinmüller Lajos, Stauner Mária, » »
Lieszkó Lipót, Kalicz Emília, » Istvánháza.
Majovsky Béla, Czibula Mária, » »
Lupták Andras, Lipiczky Mária, » »
Bálik György, Bálik Anna, fiú, » »
Kniebgl Ede, Balázs Franciska, fiú, Felsőróna.
Ocsenás Gábor, Furmanek Anna, » »
Prókay János, Valent Erzsébet, » »
Ivanics József, Sztrlecz Anna, » Kishányá.
Szvetlik János, Bartók Zsuzsanna, leány, » »

Házasság.

Nemecz Pál Fülel, Boldis Stefánia Selmecebányá.
Gyurmán Lajos, Chovanecz Zsuzsanna, Selmecebányá.
Bürk József Felsőróna, Számel Mária Felsőróna.
Jancsy István, Merica Mária Selmecebányá.
Tóth Arisztid Bia, Balás Ilonka »
Poldár Béla, Mojszis Katalin Bélébányá.
Pleva János, Kukuška Mária »
Lietava Pál, Grünling Katalin Hodrusbányá.

Halálozás.

Bucsek Jozefa, 21 napos, veselésű, gyengeség, Selmecebányá.
Marsuk Paula, 42 éves, szívbaj, »
Brobly Adólf, 53 éves, szívbaj, »
Belovický János, 75 éves, szívgyengülés, »
özp. Schrom Samuél, 66 éves, szívomelafajulás, »
Necpál Mária, 1 éves, tüdőlob, »
Pachinger Mária, 3 hónapos, bélhurut, »
Rácz Amádia, 8 éves, tüdőgyulladás, »
Fényes János, 47 éves, veselőb, »
özv. Kolpasky Albinné, 63 éves, szívbaj, »
Benyó István, 21 éves, agyvérőgyulladás, »
Hannuska János, 75 éves, Bright-kór, »
Zatykó Béla, 3 éves, agyhártyalob, »
Rózsa Ferencné, 75 éves, aggkór, »
Kommda Lajos, 9 hónapos, görcsök, »
Kovacsik Antal, 53 éves, tüdőgümökör, »
Hochstädter Henrik, 1 1/2 hónapos, vesesz. gyeng. »
Stefan János, 38 éves, tüdőgümökör, »
Zolch Jánosné, 78 éves, aggkór, »
Drlik István, 59 éves, tüdőgümökör, »
özv. Schitzal Jánosné, 61 éves, Bright-kór, »
özv. Rakita Józsefné, 64 éves, tüdőgümökör, »
Oravecz Anna, 8 hónapos, görcsök, Bélébányá.
1915. István, 43 éves, tüdőgümökör, »
özv. Hanus Andrásné, 53 éves, tüdőgyulladás, Bélébányá.
Rajnak Jánosné, 36 éves, tüdőgümökör, Hodrusbányá.
Oravecz Valéria, 6 éves, agyhártyalob, Istvánháza.
özv. Lukács Jánosné, 78 éves, aggyullatás, Istvánháza.
özv. Kolpasky Ferencné, 83 éves, aggkór, »
özv. Ernek Antalné, 74 éves, tüdőlob, Felsőróna.
özv. Benedikty Antalné, 66 éves, szívhiányúság, Felsőróna.
özv. Morán Manoné, 68 éves, tüdőlob, »
Öszvald Samu, 55 éves, asztma, »
Vilétel Pál, 18 éves, vízbelulás, Kishányá.

H I R D E T É S E K.

Könyves- és papírkereskedésünkbe **tanuló** keresünk, ki 4 középsikolai osztályt végzett. Tanidő 3 év. Havifizetés. Joerges A. özv. és fia.

Meghívó.

A „Templomberendező Müintézet Részvénytárs. Selmecebányán“

folyó évi rendes közgyűlését 1915. évi április hó 25-én határozatra képtelenség miatt meg nem tarthatta, miéért is, az alapszabályok 22. és 27., illetőleg 61. §§-ai alapján, az

újabbi közgyűlést

1915. évi május hó 13-ának délután 3 órájára tűzte ki s amelyet Selmecebányán, a városháza tanácsstermben tart meg.

Ezen a közgyűlésen a megjelölt részvényesek, számukra vagy az általuk képviselt részvények számára való tekintet nélkül, a felszámolásra nézve azonban a megjelölt szavazatok kétharmadának többségével határoznak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési elnök és jegyző, valamint két jegyzőkönyvhiteltesítő részvényes választása.
 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének tárgyalása.
 3. Az 1914. évi számadások felülvizsgálása, a mérleg megállapítása és a felmentés megadása.
 4. A részvénytársaság felszámolására vonatkozó igazgatósági indítvány tárgyalása.
 5. Az igazgatósági indítvány elfogadása esetén a felszámoló megválasztása.
- Selmecebányá, 1915. évi április hó 28-án.

Az igazgatóság.

A mérleg, valamint a nyereség- és veszteség-száma a hivatalos órák alatt a Selmecei Népbank Részvénytársaság felhívásában tekinthető meg.

Orvosok mint kitűnő, köhögés elleni szert ajánlják a

Kaiser
mal-karamellát a három fenyevel.
Ez az ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, hörghurut, fűjős nyak, valamint megbűlés elkerülése ellen.

6100 közb. hitel orvosi és magánosok bizonyítványai a Bizos eredményt igazolják. Igen egészséges és jóízű bonbonok Csomagban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fill.

Kapható: Márkus M. cukrászdájában, Mikovényi A. és Margótyi S. örököségi győgytáiban **Selmecebányán**, Walko J. K. és Szentistványai A. **Gölnichányán**.

Aki

a külpolitikai és hadihelyzettről a legmértékadóbb lapok egyikéből akar tájékozódni, vegye meg naponként **a Vossische Zeitungot.**

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

EGY ÓRA REKLÁMKÉPEN!

Uhrenhaus F. SCHMIDT
Prag, Weinbiedl

Aki ingyen akar egy órát, meg hozzá eleges precíz órákat, órákat vagy hűtőket részére, válassza szerint írjon azonnal az